

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії

Ректор *Ілля ХАДЖИНОВ*

« *березня* 2025 року

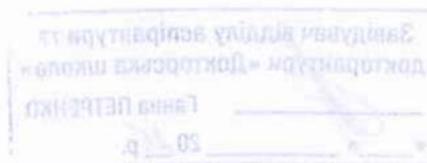
ПРОГРАМА

вступного випробування зі спеціальності
для здобуття ступеня освіти «Доктор філософії»

Спеціальність C1 Економіка та міжнародні економічні відносини
(за спеціалізацією)

Освітньо-наукова програма Міжнародні економічні відносини

Вінниця – 2025

Програма вступного випробування для вступників на здобуття освіти за ступенем освіти «Доктор філософії» за спеціальністю С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізацією) 2025 рік. 18 с.

Розробники:

ОРЄХОВА Т.В., декан економічного факультету, професор кафедри міжнародних економічних відносин, д-р екон. наук, професор, гарант ОНП «Міжнародні економічні відносини»

ШКУРАТ М.Є., доцент кафедри міжнародних економічних відносин, к.е.н., доцент, в.о. завідувачки кафедри міжнародних економічних відносин

Схвалено на засіданні Вченої ради економічного факультету 21 березня 2025 року
(Протокол № 11)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Для вступу на навчання за ступенем освіти «Доктор філософії» за спеціальністю С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізацією), освітньо-науковою програмою «Міжнародні економічні відносини» Донецького національного університету імені Василя Стуса необхідно скласти вступне випробування зі спеціальності в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з міжнародних економічних відносин.

Вступний іспит до аспірантури зі спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізацією) є комплексним випробуванням, що дозволяє перевірити володіння вступниками загальними та спеціальними компетентностями із зазначеної спеціальності.

Дана програма передбачає глибоке знання матеріалу про сучасний стан розвитку світового господарства і міжнародних економічних відносин та основні проблеми, що існують в цій галузі.

Програма включає питання, які мають виявити знання предмету та об'єкту міжнародних економічних відносин як науково-дослідницької сфери, продемонструвати вміння комплексно аналізувати матеріал та розуміння системності як наукового підходу, що є принципово важливим у пізнанні сутності світового господарства і міжнародних економічних відносин.

Вступне випробування проводиться у вигляді тестових завдань на платформі MOODLE. Час проходження тестування – 60 хвилин.

Оцінювання результатів проходження випробування здійснюється членами комісії відповідно до затверджених критеріїв оцінювання.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Вступний іспит до аспірантури зі спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізацією), є комплексним випробуванням, що дозволяє перевірити володіння вступниками загальними та спеціальними компетентностями із зазначеної спеціальності.

Вступники до аспірантури за спеціальністю С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізацією), при складанні вступного іспиту зі спеціальності мають виявити знання термінології, основних теорій і концепцій, розуміння сучасних теоретичних та практичних проблем у сфері міжнародних економічних відносин.

Програма включає питання, які мають виявити знання предмету та об'єкту міжнародних економічних відносин як науково-дослідницької сфери, продемонструвати вміння комплексно аналізувати матеріал та розуміння системності як наукового підходу, що є принципово важливим у пізнанні сутності світового господарства і міжнародних економічних відносин.

Вступне випробування проводиться у вигляді тестових завдань на платформі MOODLE. Кожному вступникові на умовах випадкової вибірки призначаються тестові завдання – 22 тести базового рівня, які оцінюються по 2,5 балів за кожне і 15 тестів другого рівня, які оцінюються по 3 бали за кожне.

Оцінювання проводиться за 200-бальною шкалою, відповідно до формули:

$$R = 100 + (N_1 \times 2,5 + N_2 \times 3)$$

де N_1 – кількість вірних відповідей на тестові завдання базового рівня;

N_2 - кількість вірних відповідей на тестові завдання другого рівня.

Максимальна кількість балів, отриманих за проходження тестування, складає 200 балів.

Якщо вступник набрав менше 160 балів, він вважається таким, який не склав випробування, і не допускається до подальшої участі в конкурсному відборі.

ПЕРЕЛІК ТЕМ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

РОЗДІЛ 1 ІСТОРІЯ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

Міжнародні економічні відносини як наука та система знань. Предмет та об'єкт міжнародних економічних відносин. Суб'єкти міжнародних економічних відносин. Форми та рівні міжнародних економічних відносин. Основні поняття та категорії міжнародних економічних відносин та їх генезис. Системність та об'єктивність міжнародних економічних відносин. Сучасні принципи аналізу міжнародних економічних відносин. Субстанціальна основа міжнародних економічних відносин сучасності. Зростання єдності сучасної цивілізації та світового господарства.

Цивілізаційний, формаційний та релігійно-космічний підходи до історії людського суспільства і його економічних відносин. Передумови формування індустріальної цивілізації та світового ринку. Роль географічних відкриттів у розвитку світового ринку. Зрушення у сфері виробництва та економічних формах суспільства. Перший промисловий переворот. Первісне нагромадження капіталу та його характерні риси. Зовнішня торгівля як джерело нагромадження капіталу. Посилення процесу монополізації виробництва і капіталу. Поглиблення процесу інтернаціоналізації господарського життя.

Необхідність відбудови системи світогосподарських зв'язків у повоєнний період. План Маршалла. Участь менш розвинених країн у світогосподарських процесах. Поділ світового господарства на "центр" і "периферію". Нерівномірності розвитку та загострення суперечностей між ними. Зміни в розстановці сил у світовому господарстві. Бреттон-Вудські угоди як основа функціонування повоєнної світової валютної системи. Міжнародний Валютний Фонд (МВФ), Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР) - їх роль у розвитку міжнародного економічного співробітництва.

Зміни у масштабах, формах і напрямках вивозу капіталу. Створення змішаних компаній пряме зарубіжне інвестування. Формування трьох світових центрів економічної сили. Посилення ролі ТНК у світовій економіці. Стан та тенденції розвитку міжнародної торгівлі в повоєнний період.

РОЗДІЛ 2

МІЖНАРОДНИЙ ПОДІЛ І КООПЕРАЦІЯ ПРАЦІ

Міжнародний поділ праці як продукт індустріальної цивілізації. Взаємозв'язок світового ринку та міжнародного поділу праці. Міжнародний поділ праці – основа міжнародних економічних відносин. Форми і види міжнародного поділу праці, спеціалізація і кооперування виробництва. Економічна ефективність міжнародного поділу праці. Показники і фактори розвитку МПП.

Характеристика основних моделей МПП /теорія абсолютних переваг А.Сміта, порівняльних переваг Д.Рікардо/. Модель Хекшера-Оліна-Самуельсона. Парадокс Леонт'єва. Аналіз змін в системі МПП під впливом науково-технологічної революції та глобальної соціально-економічної трансформації. Теорія специфічних факторів виробництва. Альтернативні теорії міжнародної торгівлі.

Діалектика міжнародного поділу та міжнародної кооперації праці і виробництва. Міжнародна кооперація виробництва як форма міжнародної кооперації праці. Проста, складна та комплексна форми міжнародної кооперації праці. Глобальні виробничі мережі. Характерні ознаки міжнародно-спеціалізованої галузі. Міжнародний поділ праці як різновидність територіального поділу праці. Головні фактори розвитку міжнародного поділу праці в сучасних умовах: забезпечення умов зростання; економія національних витрат праці, заміщення матеріальних, фінансових, технологічних, інвестиційних, трудових ресурсів. Порівняльні і конкурентні переваги економіки України в МПП.

РОЗДІЛ 3

ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ГОСПОДАРСЬКОГО ЖИТТЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

Інтернаціоналізація господарського життя – закономірність розвитку цивілізації, прояв загального прогресу праці, рушійна сила становлення і розвитку системи всесвітнього економічного спілкування. Внутрішні і зовнішні фактори інтернаціоналізації виробництва та обігу. Суть та форми прояву інтернаціоналізації господарського життя.

Особливості інтернаціоналізації обміну. Нові явища в міжнародному поділі праці. Поглиблення внутрігалузевої спеціалізації у світовому господарстві. Міжнародна виробнича кооперація. Науково-технологічні фактори інтернаціоналізації. Критерії і показники інтернаціоналізації господарського життя. Динаміка експортної квоти в сучасних умовах.

Від інтернаціоналізації обміну до інтернаціоналізації капіталу і виробництва. Головні етапи і стадії інтернаціоналізації господарського життя. Формування міжнародних форм виробництва, інтернаціоналізація головних факторів виробничого процесу. ТНК і розвиток міжнародних виробничих зв'язків. Внутрішньофірмова міжнародна спеціалізація виробництва в сучасних умовах. Інтернаціоналізація фінансового капіталу.

Екстерналізація та інтерналізація виробництва. Правило інтерналізації Коуза. Проблеми та перспективи мультинаціонального виробництва. Розвиток та диверсифікація форм міжнародних економічних відносин як прояв процесу посилення інтернаціоналізації господарського життя у всесвітньому масштабі.

Інтернаціоналізація процесу зростання. Міжнародні господарські комплекси. Світовий характер сучасних продуктивних сил та його прояв в економіці України. Регіональні та світогосподарській зв'язки України.

РОЗДІЛ 4

ЗОВНІШНЯ ТОРГІВЛЯ. СВІТОВИЙ РИНОК

Зростання ролі зовнішньої торгівлі в розвитку економіки окремих країн. Обсяг, структура і напрями зовнішньої торгівлі в сучасних умовах. Головні фактори зростання міжнародного товарообміну. Географічний розподіл зовнішньої торгівлі. Зміни в товарній структурі зовнішньої торгівлі. Головні причини і наслідки збільшення взаємної торгівлі між промислово розвинутими державами. Зниження питомої ваги країн, що розвиваються у міжнародній торгівлі. Проблеми реструктуризації зовнішньої торгівлі країн Східної Європи та нових незалежних держав. Місце нових індустріальних держав. Місце нових індустріальних країн у світовій торгівлі.

Сучасні зарубіжні концепції з питань міжнародної торгівлі. Нерівномірність розвитку зовнішньої торгівлі. Зовнішня торгівля головних центрів економічної сили: США, ЄС, Японії. Світова торгівля і ТНК. Послуги як найбільш динамічний сучасний фактор сучасної світової торгівлі.

Закономірності ціноутворення на світовому ринку. Ринкова вартість і ціна виробництва, інтернаціональна вартість і світова ціна. Особливості ціноутворення в сучасну епоху. Транснаціональні корпорації та їх вплив на процес ціноутворення. Інформаційні джерела про ціни. Множинність цін. Головні етапи розвитку ціноутворення після II світової війни. Нерівномірність руху цін на світовому ринку. Демпінгові ціни. Умови торгівлі та шляхи їх гармонізації. Методи та способи регулювання міжнародної торгівлі. Оподаткування у зовнішній торгівлі. Сучасні системи аналізу міжнародної торгівлі.

Сутність та основні складові елементи механізму регулювання світогосподарських зв'язків (принципи, методи та інструменти регулювання, інституційно-правові структури). Національна та міжнародна підсистеми регулювання МЕВ. Тарифні методи регулювання міжнародної торгівлі. Нетарифні методи регулювання міжнародної торгівлі. Міжнародні товарні угоди у системі регулювання світової торгівлі. Регулювання світової торгівлі у межах ГАТТ/СОТ. Механізм торгових конференцій. Угоди TRIM, GATS, TRIP. Фінансові методи зовнішньоторговельної політики. Регулювання

міжнародної торгівлі послугами. Зовнішня торгівля України. Проблеми поліпшення структури експортно-імпортних поставок. Головні фактори конкурентноздатності та їх реалізація в зовнішній торгівлі України.

РОЗДІЛ 5

МІЖНАРОДНА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Інтернаціоналізація капіталу та виробництва в післявоєнний час. Обсяги, динаміка і структура прямих зарубіжних інвестицій. Географічний розподіл прямих зарубіжних інвестицій. Головні потоки міжнародного капіталообміну.

Теорії прямих інвестицій і міжнародного підприємництва. Еклектична парадигма Даннінга. Тенденції розвитку міжнародної підприємницької діяльності. Проблеми і суперечності вивозу капіталу і посилення ролі транснаціональних корпорацій.

Зміна питомої ваги головних економічних центрів у вивозі капіталу, форми і види зарубіжного інвестування. Діяльність міжнародних інвестиційних інститутів у галузі вивозу капіталу. Проблеми страхування та захисту зарубіжної інвестиційної діяльності. Головні форми спільного міжнародного підприємництва. Транснаціональні корпорації, спільні підприємства, вільні економічні зони та їх роль у сучасному світовому господарстві.

Двосторонні та регіональні аспекти регулювання руху капіталів. Угоди про взаємний захист та заохочення іноземних інвестицій. Угоди про запобігання подвійного оподаткування. Принципи вільного руху капіталів у Європейському Союзі. Глобалізація регулювання руху капіталу. Діяльність ЕКОСОР, ЮНКТАД та Центру ООН з ТНК у сфері сприяння міжнародному руху капіталів. Світовий банк та регулювання міжнародного руху капіталів.

Іноземні інвестиції в економіці України. Створення політико-економічних та нормативно-правових передумов розвитку міжнародної підприємницької діяльності на території України.

РОЗДІЛ 6

МІЖНАРОДНІ НАУКОВО-ТЕХНІЧНІ ЗВ'ЯЗКИ

Рушійні сили розвитку сучасних інтернаціональних продуктивних сил, роль науково-технічного обміну в світовому відтворювальному процесі. Науково-технічна революція і її вплив на розвиток форм міжнародного економічного спілкування. Структуротворча функція НТР в системі всесвітнього господарства. Глобальний характер НТР, її масштаби, темпи. Форми, масштаби і структура міжнародних науково-технічних зв'язків.

Міжнародний обмін ліцензіями, "ноу-хау". Інжинірингові послуги в міжнародних економічних відносинах. Інформаційні ринки.

Основні форми розвитку міжнародної науково-технічної кооперації. Великі міжнародні науково-технічні програми. Науково-технічна програма країн ЄЕС "Евріка". Міжнародна програма "Інформаційна ініціатива". Науково-технічні зв'язки Схід-Захід, Північ-Південь. Проблеми прискорення науково-технічного прогресу країн, що розвиваються. Міжнародний технологічний обмін. Формування технологічної моделі міжнародного поділу праці. Економічна ефективність міжнародного науково-технічного співробітництва.

Інтелектуальна власність у світовому господарстві. Економічні механізми захисту прав інтелектуальної власності в МЄВ.

РОЗДІЛ 7

МІГРАЦІЯ РОБОЧОЇ СИЛИ У СВІТОВОМУ ГОСПОДАРСТВІ

Світовий ринок робочої сили і міжнародна трудова міграція. Поняття міжнародної трудової міграції. Форми міграції робочої сили. Міграція робочої

сили в системі міжнародних економічних відносин. Сучасні концепції та теорії міжнародної трудової міграції.

Основні риси і напрямки сучасних міграційних процесів. Роль науково-технічної революції в розвитку міграції робочої сили, наукових і інженерно-технічних кадрів. Міжнародні корпорації і міграція робочої сили. Вплив економічної інтеграції на інтернаціоналізацію ринку праці.

Основні міжнародні ринки робочої сили. Сучасні центри міжнародного притягання робочої сили. Роль мігрантів в економічному розвитку країн імміграції. Проблеми міждержавного розподілу трудових ресурсів. Боротьба за рівноправність іноземних робітників. Розгляд в ООН, МОП та інших організаціях питань впливу кваліфікованих кадрів з країн, що розвиваються, до розвинутих країн. Міжнародна міграція робочої сили і платіжні баланси.

Система регулювання міжнародної міграції робочої сили. Державне регулювання міжнародної міграції. Регулювання соціальної сфери та доходів мігрантів. Дво- та багатосторонні угоди про міграцію робочої сили. Внутрішні та зовнішні аспекти регулювання міграції у Європейському Союзі. Конвенції Міжнародної організації праці з проблем міграції робочої сили. Сучасні тенденції міжнародної міграційної політики в Україні. Законодавче забезпечення міграційної політики в Україні.

РОЗДІЛ 8

МІЖНАРОДНІ ВАЛЮТНО-ФІНАНСОВІ І КРЕДИТНІ ВІДНОСИНИ

Міжнародні валютно-фінансові і кредитні відносини як підсистема світового процесу зростання. Підвищення ролі валютно-фінансових і кредитних інструментів у розвитку сучасних міжнародних економічних відносин. Основні структурні елементи міжнародної валютної системи, її характерні ознаки і головні тенденції розвитку. Основні платіжні засоби. Сутність і структура валютно-фінансової політики.

Режим валютних курсів і паритетів. Умови конвертованості валют.

Валютні відносини. Механізм поповнення каналів міжнародного обороту платіжними засобами. Форми міжнародних розрахунків. Міжнародні валютні ринки і ринки золота. Міжнародні валютно-фінансові і кредитні установи і організації.

Основні типи міжнародних валютних систем. Бреттон-Вудська валютна система і її еволюція. Ямайська система. Валютно-фінансова система країн ЄС. Платіжні баланси і валютний курс. Проблеми міжнародної валютної ліквідності. Основні засоби регулювання платіжного балансу.

Суть і основні функції міжнародних кредитних відносин. Джерела і види міжнародних кредитів. Міжнародні ринки позичкових капіталів. Вартість і валюти міжнародного кредиту. Банки і небанківські інститути у міжнародних кредитних відносинах.

Сутність та структура валютно-фінансової політики. Основні рівні та суб'єкти валютно-фінансового регулювання МЄВ. Форми та цілі регулювання валютного курсу. Девальвація та ревальвація: наслідки для національної економіки. Валютні обмеження в МЄВ. Основні засоби регулювання платіжного балансу. Регулюючі функції міжнародних валютно-фінансових та кредитних організацій: МВФ; МБРР; МАР; МФК; ЄБРР інших регіональних банків.

Концепції реформування сучасної міжнародної валютно-фінансової системи.

РОЗДІЛ 9

ВИРОБНИЧА І ІНФОРМАЦІЙНА ІНФРАСТРУКТУРА СУЧАСНИХ МЄВ

Роль інфраструктури у формуванні цілісної системи сучасних МЄВ. Проблеми і тенденції функціонування міжнародної транспортної системи і її різних підсистем /морського, автомобільного, залізничного, трубопровідного

та інших видів транспорту. Характеристика ролі міжнародної інформаційної системи, яка забезпечує світовий виробничий процес. Система "Інтернет".

Міжнародна система зв'язку, міжнародні системи статистики, міжнародні системи стандартизації та інші елементи інфраструктурної складової системи МЕВ.

Міжнародні організації в галузі транспорту, зв'язку, інформації та інших галузей інфраструктури. Важливі міжнародні угоди в галузі виробничо-інформаційної інфраструктури. Інституційне регулювання наднаціональної виробничої інфраструктури. Міжнародне фінансування глобальних інфраструктурних проектів. Виміри національної економічної безпеки в контексті розвитку глобальної виробничої інфраструктури

Виробнича і інформаційна інфраструктура України як фактор диверсифікації зовнішньоекономічних зв'язків.

РОЗДІЛ 10

ІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ У СВІТОВОМУ ГОСПОДАРСТВІ

Теорії міжнародної економічної інтеграції. Форми та етапи розвитку міжнародної інтеграції. Ефекти міжнародної інтеграції. Сучасні тенденції розвитку міжнародних інтеграційних процесів.

Економічні завдання та головні положення Римської угоди про "Спільний ринок". Організаційна структура ЄС. Створення митного союзу і розвиток зовнішньої торгівлі країн ЄС. Суть єдиної промислової політики. Проблеми аграрної інтеграції країн ЄС. Європейська валютна система. Єдиний Європейський акт. Маастрихтські угоди. Шляхи створення економічного і валютного союзу країн ЄС.

Західноєвропейська інтеграція і країни, що розвиваються. Торгово-економічні відносини між ЄС і країнами Африки, що розвиваються. Загальноєвропейське економічне співробітництво. ЄС-ЄАВТ: створення спільного західноєвропейського економічного простору. Центральноєвропейське економічне угруповання Вишеградська "четвірка".

Чорноморська економічна зона.

Інтеграційні процеси в Північній Америці /НАФТА/. Причини та особливості інтеграційних процесів в країнах, що розвиваються. Південно-Східна Азія – АСЕАН. Зона вільної торгівлі АСЕАН – КНР. Асоціація регіонального співробітництва Південної Азії /СААРК/. Південноамериканська економічна система /ПАЕС/. Спільний ринок країн Південного конусу /МЕРКОСУР/. Економічні союзи в Африці. Магрибське економічне співтовариство. Митний і економічний союзи Центральної Африки /ЮДАЕК/.

Інтеграційні процеси на теренах Співдружності незалежних держав. Євразійське економічне співтовариство /ЄвроАзЕС/ та перспективи функціонування єдиного економічного простору. Митний союз трьох держав РФ, Казахстану та Білорусі. Формування Зони вільної торгівлі СНД. ГУАМ як неформальний міждержавний союз. Регіональні економічні союзи країн Середньої Азії. Перспективи участі України в міжнародних інтеграційних об'єднаннях.

РОЗДІЛ 11

ГЛОБАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА

Суть і об'єктивні передумови виникнення глобальних проблем світової економіки. Поняття "глобальні проблеми". Основні підходи до аналізу глобальних проблем. Неоднорідність проблем. Класифікація глобальних проблем світової економіки і причинно-наслідкові фактори їх формування.

Глобальні проблеми і їх вплив на світовий розвиток. Підходи до вирішення глобальних проблем.

Гонка озброєнь як глобальна проблема. Продовольча проблема: масштаби і перспективи. Загострення світової екологічної проблеми на сучасному етапі. Проблема сировини і її вплив на світовий економічний розвиток. Глобальна енергетична проблема і шляхи її вирішення.

Соціально-політичні проблеми. Глобальні проблеми, пов'язані з подоланням наслідків колоніалізму і неокolonіалізму, відсталості, бідності і голоду. Група глобальних проблем техніко-економічного і економічного характеру. Глобальні проблеми світового господарства, які визначаються розвитком науково-технічного прогресу, освіти і культури, зростанням народонаселення, посиленням охорони здоров'я, необхідністю біологічної адаптації людини.

Проблеми зовнішньої заборгованості в міжнародних економічних відносинах. Концепція нового міжнародного економічного порядку /НМЕП/. Питання забезпечення національного суверенітету в умовах загострення глобальних проблем світового господарства.

РОЗДІЛ 12

ПРОГНОСТИЧНІ ОЦІНКИ РОЗВИТКУ СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА. ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ СВІТОГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ

Характеристика основних футурологічних концепцій світового господарства. Прогнози розвитку світового господарства і системи міжнародних економічних відносин на середньотермінову /10-15 років/ і довгострокову перспективу.

Динаміка основних світогосподарських процесів на період до 2000 року. Темпи і пропорції розвитку світового господарства. Основні сектори світової економічної системи. Проблеми вирівнювання рівнів соціально-економічного розвитку окремих країн і регіонів. Прогнози руху основних видів ресурсів. Основні варіанти і сценарії світового економічного розвитку.

Економіко-математичне моделювання світогосподарських процесів. Поняття економіко-математичної моделі. Формалізоване вираження взаємозв'язків між різними елементами системи МEB. Методологія і методика економіко-математичного моделювання різних підсистем МEB

/торгової, валютно- фінансової, кредитної та ін./.

Аналіз існуючих моделей світового господарства. Модель міжгалузевого балансу. Модель олігопольної цінової конкуренції. Гравітаційна модель міжнародної торгівлі. Дослідження міжнародних економічних відносин методами кореляційного аналізу. Дослідження факторів валютних і фінансових криз сигнальним методом та методами кореляційного аналізу. Дисперсійний та регресійний аналіз міжнародної торгівлі та інвестицій.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Амеліна І.В., Попова Т.Л., Владимиров С.В. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2021. 256 с.
2. Багатонаціональні підприємства та глобальна економіка: монограф. за ред. О.І. Рогача. К.: Видавництво «Центр учбової літератури», 2020, 368 с.
3. Багатонаціональні підприємства та глобальна економіка: монограф. / за ред. О.І. Рогача. К.: «Видавництво «Центр учбової літератури», 2020. 368 с.
4. Белей С.І., Бойда С.В., Колосінська М.І. Глобальна економіка: навч. посіб. для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня усіх спеціальностей. Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича. Чернівці: ЧНУ ім. Ю. Федьковича, 2020. 227 с.
5. Герчаківський С. Д. Митна справа: навч. посіб. Тернопіль: Економічна думка, 2020. 290 с.
6. Горбач Л. М., Плотніков О. В. Міжнародні фінанси: підручник. К.: Видавничий дім «Кондор», 2019. 528 с.
7. Грінько І. М. Глобальна економіка: підруч. Для студ. спеціальності 051 «Економіка», спеціалізації «Міжнародна економіка», «Економічна кібернетика», «Економіка бізнес-підприємства»; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 111 с.
8. Грінько І. М. Міжнародні фінанси: навч. посіб. для студ., які навчаються за спеціальністю 051 «Економіка», спеціалізацією «Міжнародна економіка» за денною формою навчання. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 109 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/29057>.
9. Гуткевич С.О., Корінько М.Д. Міжнародна економіка: підруч. 3-є вид., перероблене та доповнене. К.: Вид-во «Діса Плюс», 2021. 428 с.
10. Давидова І.О., Величко К.Ю., Печенка О.І. Транснаціональні корпорації. Харків: Видавництво «Форт», 2018. 175с.
11. Дергачова В.В., Кузнецова К.О., Манаєнко І.М., Мельникова В.А.,

Ченуша О.С. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021.

12. Додіна Є.В. Науково-практичний коментар Митного кодексу. Київ. Видавництво «Професіонал», 2020. 688 с.

13. Задоя А.О., Магдич А.С., Задоя О.А. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. Частина 1. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2021. 142 с. URL: <https://ir.duan.edu.ua/bitstreams/5e96fc65-0b1e-47da-b44e-f9cdffaf4dff/download>.

14. Історичні детермінанти включення України в систему міжнародних економічних відносин : монограф. / В. В. Небрат, Н. О. Горін та ін.; за ред. В. В. Небрат; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогноз. НАН України». Київ. 2021. 528 с.

15. Кібік О. М. Нестерова К.С. , Хаймінова Ю. В. Міжнародна економіка: навч.-метод. посіб. Одеса: НУ «ОЮА», 2020. 85 с.

16. Книш М., Котик Л. Глобальні проблеми людства: навч. посіб. Львів: Простір-М, 2021. 130 с.

17. Коппель О.А. Пархомчук О.С. Ретроспективний контекст глобальних трендів міжнародних відносин. Глобальні тренди міжнародних відносин: монографія. К.: Вадекс, 2020. 524 с.

18. Коппель О. А., Пархомчук О. С. Міжнародні відносини ХХ століття: навч. посіб. К.: Друкарський двір Олега Федорова, 2019. 390 с.

19. Кузьмін О.Є., Мельник О.Г., Терлецька В.О. Митна справа. Видавництво Національного університету «Львівська політехніка». Львів, 2021.

20. Кушнір Н.О., Заяць О.І.«Міжнародні економічні відносини»: навчальний посібник. Поліграфцентр «Ліра», 2023. 360 с.

21. Міжнародний бізнес: навчальний посібник / за заг.ред. Савченко М.В., Орехової Т.В. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2023. 520 с.

22. Міжнародні відносини та зовнішня політика України: підручн./ Ю. В. Пунда та ін. К.: НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2020. 328 с.

23. Міжнародні економічні відносини та менеджмент в умовах посилення глобалізаційних процесів: навч. посіб. за ред. Н. Бутко, С. Шкарлет. К.: Центр навчальної літератури, 2020. 528 с.

24. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. для студ. закладів вищої освіти / Т. В. Орехова, І. В. Хаджинов, М. В. Савченко та ін.; за заг. ред. Т. В. Орехової. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 324 с.

25. Орехова Т., Варламова М., Шкурат М., Буркіна Н. Трансформація стратегічного менеджменту БНП. Багатонаціональні підприємства та глобальна економіка: монографія / За ред. О. І. Рогача. К.: «Видавництво «Центр учбової літератури», 2020. С. 109-128.

26. Про Митний тариф України. Закон України від 04.06.2020 № 674-ІХ, чинний (зі змінами та доповненнями).

27. Рогач О. Багатонаціональні підприємства: підручник. К.: ВПЦ «Київський університет», 2019. 383 с.

28. Савченко М. В., Шкурат М.Є. Міжнародний фінансовий менеджмент: навч. посіб. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2022. 234 с.

29. Світове господарство і міжнародні економічні відносини: навч. посіб. / С. В. Бестужева, В. А. Вовк, В. О. Козуб та ін.; за заг. ред. д-ра екон. наук, професора Т. В. Шталь. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 239 с. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/23849/1/2020%20-%20%D0%B7%D0%B0%20%D1%80%D0%B5%D0%B4%20%D0%A8%D1%82%D0%B0%D0%BB%D1%8C%20%D0%A2%20%D0%92.pdf>.

30. Сидоров О.А., Фісуненко Н.О., Альошина Т.В. Світова економіка та міжнародні економічні відносини: підручник; ред. П.А. Фісуненко. Дніпро: Арт-Прес, 2023. 400 с. URL: <https://er.dduvs.in.ua/handle/123456789/10961?mode=full>.

31. Callahan William A. Sensible Politics Visualizing International Relations, Oxford University Press, 2020. 364 p.

32. Carbaugh R. International Economics. South-Western College Publishing; 18th edition, 2022. 576 p.

33. Dubrovina N., Neubauerova E., Tulai O. V4 countries in the context of the development of the process of fiscal decentralization in the EU / Visegrad Group: a form of establishment and development of European integration: collective monograph / edited by A. Krysovaty, T. Shengelia. Tbilisi, Universal, 2021. 305 p.

34. International Relations in Perspective. Henry R. Nay, Editor. George Washington University. Washington, 2020.

35. International Relations: A Very Short Introduction, Oxford University Press, 2020. 176 p.

36. Kauppi M. V., Paul R. V. Theory International Relations. Edition: 6th. London: Rowman & Littlefield Publishers, 2020. 428 p.

37. Salvator D. International Economics, 13th Edition. Wiley, 2019. 720 p.

38. Schenk Catherine R. International Economic Relations since 1945 (The Making of the Contemporary World) Routledge; 2nd edition 2021. 180 p.

39. The Oxford Handbook of International Relations / by Christian Reus-Smit (Editor), Duncan Snidal (Editor). Oxford University Press, URL: <http://surl.li/ksgli>

40. Williamson J. The World Economy: A Textbook in International Economics. 480 p. URL: <http://surl.li/ksgkh>

41. World Economic Situation and Prospects. Department of Economic and Social Affairs United Nations, 2022. 232 p.